

28.06.2024

Asian tunnus 31071/2023
Julkinen

Vastaus valtuustoaloitteeseen ”Sodissamme palvelleiden veteraanien kotiin tuotavien palveluiden takaaminen”

Sosiaalidemokraattinen aluevaltuustoryhmä ja muut aloitteen allekirjoittajat ovat aluevaltuuston kokouksessa 13.5.2024 jättämässään valtuustoaloitteessa pyytäneet selvittämään Pirkanmaan tunnuksettomien sotaveteraanien palveluiden järjestämistä ja niistä aiheutuvia kustannuksia.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Pirkanmaan hyvinvointialue järjestää kotona asumista tukevia palveluita sotaveteraaneille ja sotainvalideille Valtiokonttorin myöntämällä vuosittaisella määrärahalla. Valtiokonttori määrittelee määrärahalla järjestettävät palvelut ja sen kenelle palvelut voidaan myöntää. Valtiokonttorin määrärahalla järjestettäviin kotona asumista tukeviin palveluihin ovat oikeutettuja Suomessa asuvat rintamaveteraanit, jotka ovat osallistuneet vuosien 1939–1945 sotiin ja joille on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus. Myös lotat, joilla on rintamapalvelustunnus, ovat oikeutettuja palveluihin. Ryhmät, joilla ei ole edellä mainittua tunnusta (kuten miinanraivaajat ja partisaanien uhrin), eivät ole oikeutettuja näihin palveluihin. Tunnuksia ei voi enää hakea.

Valtiokonttorin määrärahalla voidaan järjestää laajemmat ja kattavammat palvelut tunnuksen omaaville veteraaneille, kuin mitä hyvinvointialue muille ikäihmisille järjestää. Valtiokonttorin määrärahalla järjestetyt palvelut ovat veteraaneille maksuttomia. Hyvinvointialue saa katettua Valtiokonttorin määrärahalla kaikki, tunnuksen omaaville rintamaveteraaneille, järjestetyistä palveluista aiheutuneet kustannukset.

Osa kunnista on ennen hyvinvointialueiden aloittamista myöntänyt sodissa mukana olleille ei-rintamatunnuksen omaaville henkilöille laajemmat ja/tai maksuttomat palvelut kuin mitä kunnan muut ikäihmiset ovat saaneet. Kunnat ovat rahoittaneet itse nämä palvelut, koska Valtiokonttorin myöntämää määrärahaa näihin ei ole aikaisemminkaan voinut käyttää. Vastaavasti moni kunta, kuten Tampere, ei ole aikaisemminkaan myöntänyt tunnuksettomille veteraaneille ylimääräisiä tai maksuttomia palveluita.

Pirkanmaan hyvinvointialueella noudatetaan aluehallituksen ja aluevaltuuston päätöksiä eli ikäihmisille myönnetään hyvinvointialueen palveluvalikon mukaisia palveluita, palvelujen myöntämisen perusteiden mukaisesti ja niistä peritään päätetyt asiakasmaksut. Tunnuksettomat veteraanit voivat saada samat

palvelut kuin muutkin hyvinvointialueen ikäihmiset. Palvelut myönnetään yksilökohtaisen palvelutarpeen arvioinnin ja myöntämisen perusteiden mukaisesti ja niistä peritään asiakasmaksut. Palvelut rahoitetaan pääosin valtion yleiskatteellisesta rahoituksesta, joka on tarkoitettu lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen. Kunnilla on verotusoikeutensa kautta laajempi mahdollisuus päättää, millaisia palveluja kunnat haluavat omassa kunnassaan asukkailleen tarjota. Tätä kautta kunnilla on edelleen mahdollisuus tarjota myös tunnuksettomille veteraaneille sellaisia palveluja, joita ei hyvinvointialueen palveluvalikossa ole.

Hyvinvointialue saa sotaveteraanien ja sotainvalidien tiedot Valtiokonttorilta eikä hyvinvointialueella ole tiedossa tunnuksettomien veteraanien määrää tai nimilistaa. Tätä tietoa ei ole myöskään veteraanijärjestöillä. Tämän vuoksi on mahdotonta arvioida kustannuksia, joita palveluiden järjestäminen tunnuksettomille veteraaneille maksaisi.

Suomen sodissa palvelleiden sotaveteraanien ja sotainvalidien määrä vähenee nopeasti. Maaliskuussa 2024 sotainvalideja oli Pirkanmaalla 10 ja tunnuksen omaavia sotaveteraaneja 90. Heidän keski-ikänsä on noin 98 vuotta.

Vastuuvalmistelija:

Kaisa Taimi

Palvelujohtaja

Asiakasohjauksen vastuualue